

Letnik II.

v lažnjivi obleki.

Štev. 15.

Izhaja v mesecu dvakrat, kedar ga je volja. — Veljá celo leto 2 gold. 40 kr., pol leta 1 gold. 20 kr., četrť leta 60 krajc. Posamezne številke se dobivajo po 10 kr. v Klerr-ovi bukvarnici na vélikem trgu št. 313.

Telegrami iz borišča.

(Po dopisunu, kterega je bil „Brencelj“ nalašč tje postal.)

Iz Berolina 8. avgusta. — 14. dan t. m. dopoldan strašna bitva ob reki Sari pri Belem gradu. Sedem pruskih grenadirjev je zapodilo 25.000 Francozov, kterih je mrtvih in ranjenih 200.000. Posebno izvrstni so se skazali pruski bahači, kteri so po 30.000 Francozov v minuti vničili. Na naši strani je ranjen le eden, kterega je bila pičila konjska muha.

Iz Pariza 9. avgusta. — 15. dan t. m. strašen boj. 120.000 Prusov je napadlo 4 francoske lovce prav pri zajuterku. Naše švrkovnice, kterih ima vsak prostak po 3000 v žepu, so razgnale vsa pruska krdela. Sijajna zmaga. Sovražnik ima 150.000 mrtvih in ranjenih, na naši strani pa je bil enemu las prismojen.

Iz Munihovega 10. avgusta. — Danes teden bo velikanska bitva. 10 nemških prostakov prežene in vjame 20.000 Francozov. Sovražni general ubit, mrtvih in ranjenih toliko, kakor listja in trave. Ne vé se, ali se bodo mogli letos vsi prešteti ali ne. Sovražnik se je nazaj pomaknil in po mišjih luknjah poskril.

Iz Meca 11. avgusta. — 15. dan t. m. krvav boj in veličastna zmaga naše armade. 15 lovecev naše barve je zalezlo zedinjeno prusko armado in jo poteptalo, tako da na nekterih krajih še tu pa tam kako bedro iz tal gleda. Topova krogla je sicer odrgala našemu generalu glavo, k sreči pa je padla prav na vrat družega telesa, kteremu je bila lastna glava že odtrgana, se je prijela in jela komandirati na drugem telesu. Naši vojaki so namreč že pripravljene za tak slučaj, in kedar se komu nesreča pripeti, da mu sovražna krogla odtrga glavo, pobere na tleh drugo, si jo nasadi na vrat in se bojuje dalje, ko da bi se ne bilo prav nič zgodilo.

Iz Frankobroda 16. avgusta. — Vojska je pri kraji. Prus in Francoz sta se tako dolgo rovala, da ni ostalo

na borišči družega, ko pruska čelada in francoska kapa. Snedla sta namreč drug družega do zadnje košice.

NB. Ti telegrami imajo tem večo vrednost, ker že poprej povedó, kaj se bo zgodilo.

Soldaško pismo.

Dragi komarad!

Spet je pršel tist cajt, k mormo anrukat in za gver prjet. Bog sam vé, kaj bo. Men se nič kaj dobrega ne zdi. Saj veš še, koko se nam je lansk let v Dalmaciji godilo, k' je naš general Ajeršpeh komej ušesa in nos odnesel. Pa sej Prajzi so belj cibiliziran, koker tist dovji Dalmatinci, menda ne potrebujejo nosov in ušes.

Slišal si, da Prajz fort in fort dobi. Zdaj pa pravjo, da bo treba nam prot njem avsrukat. Komej smo dobili nove gvere, k' se od zadej ladajo, pa spred šus ven pride, in en nov reglement in novo sercerengo, pa bomo mogli spet marširat. Čemu je tega treba? Soldat je po moj majengi zato, da s poganetam al pa s sablo po mest paradira, ne pa da b' se tačas s Prajzam ravfal, kder ni nobeden več toko korajžen. Naj gré pa civlist v feld, k' cel let družga ne dela, koker polje obdeluje in davke plačuje.

Pa sej vsega tega ne bi blo treba. Ni treba, da gremo mi prot Prajzu v gfeht zdaj, k' je glih začelo pri soldatih fletno bit, k' smo toko komot bli in le hterkrat za špas tarčo streljal al pa per manevrih po paverskih njihov serciral. Jest Ti le eno povem, komarad, poslušaj me dobro:

Ko bi bli koj, k' se je vojska s Francozam začela, dali Prajzu naše generale, koker smo jih imeli v Dalmaciji, kakšenga Ajeršpeha al kaj tagca, b' nam ne blo treba se s Prajzam fehtat; feldceg bi bil v treh dneih fertik. Al pa da b' saj zdaj Prajz po tistih planih marširal, k' so jih izštudiral naši generali tačas na Pemskem. Pa ldje nočjo zastopit, za kaj so naši generali dobri,

polej mormo pa crukat. Jest sem na Prajze strašno jezen in tud cel rogoment in pa vofcirji, če ga dobomo, mu bomo že hlače pomerili. Al če bodo pa spet taki plane delali, koker gun let na Pemskem, bo pa gvišen Prajz nas dobil, bo pa že spet kakšna meгла, da ne bo videt, ke de je.

Saj boš tud Ti mogel še anrukat, k' si per landber, zato k' je zdaj vsak soldat, nobeden ni sfrajan. Keder pridemo v bataljo, Ti bom že spet en par calc pisal, če me ne bo kakšna prajzovska kugla trofla. V vojski bom že spet abanciral, zdaj sem še zmerej vicefrajtar, koker sem Ti zadnič pisal, da nisem več gmajnar.

Zdej te pa grisam in Te prosim za en par calc od-pisat, in ostanem Tvoj

Johan,
vicefrajtar per cvajt kompanij.

Rešpehtarjova kuharca.

Oh šlišče, vojska je! Kdo b' bil nek mislil, da se bo zavolj enga princa taka rebulcija spredla!

Res nagravnó se lajštajo. Francoz, k' je zmiraj bolj kunšten ket naš Estrajhar, je konštruiral tako špricovncó, da kar ldi kosi, koker dež kómarje. Jest imam tud eno tako špricovncó, k' nardim tolk krofov v minutvi, da mi jih nobeden sprot ne sne, pa vendar b' si jih ne upala trindvejest v en minutvi našpricat. Tiste špricovnce morjo vendar-le drugačne bit, koker od ljubljanskih fajerberov, k' ogenj per

zadnji hiš vstavjo, koker tist, k' ga zna panat per zadnji hiš. Pa vendar je strašno špasno, da so se zavolj enga princa zraval. Ta gospod rešpehtar, k' sem zdaj per njih, imajo dva princa, k' se drvita po mest koker hudurnika; če b' jim bli od teh enga ponudli, b' se ne bil nobeden zmenil za-nj, ne blo b' tolk krvi prelite in ne tolk folka fentanga.

Pa koga se bom jest od vojske menila, k' ravn tolk od nje zastopim, koker naš rešpehtar od slovenščine. „Kuharca, ostan per svoj kuhovenc“, mi bo vsak rekel, in res je to. Jest ne nosim hlač in tud od flinte nič ne vem in tud šoceljna nimam per soldatih, koker moja frajndarca Žefa, k' so ji ga zdaj iz urlaufa nazaj poklical. Žefa je zdaj vsa hin, še troštat se ne pusti. „Če b' bil Johan belj kumern“, prav, „b' blo že še kej gofenge, da b' ga kugla ne trefnila; k' je pa tako debel, bo šla pa težko ktera kugla mem njega“.

To sem vesela, da sem Johana, k' je bil preh moj šocelj, Žefi obtretala! Zdej mi je vendar pregmej, k sem na Najmark, ker stanujejo samo grofi in baroni in k' imamo portnarja domá. Koga b' ta rekel, če b' Johan per njem prašal, če je Špela domá! Veste, zdaj tud nisem več Špela, ampak Elšpeta; to je belj nobelj imé, k' so Špela samo per pavrih.

Ta gospod rešpehtar, k' jim pravjo ldje lanepresident, so zdaj abortnar od Idrge, pa so prov golant go-spod, nič ne morem čez nje reč. Jest sem zdaj prav ce-fridna, imam dober lon, in sem si kpila klobuk, koker se šika frajlam. En par komisarjov je že za mano gledalo, pa mi nista bla dost šikovna, zato pa tud nisem votla anbandlat ž njim. Zdej nočem dergačenga, koker da ima cilinder, vse drug mi je pre gmej. Johana pa še ne pogledam več, kder me sreča na gas. Na plac ne

hodim še s klobukam, samo ob nedeljah grem v njem na špencir, da se človk saj nekaj razloč od berktaga, da ni tak, kakor so tiste cifre, k' ponoč na gas ldi fongajo.

Zdej se bo kmal začel lontok, naš rešpehtar se že zlo veselé na-nj. Da b' le tist presnet Slobenerji spet kakšng komedje ne naredli, k' jim rešpehtar niso nič po volj. Če b' se pa to zgodlo, pa že naprej aufkindam; per obzecamem abortnarji nočem bit v dinst. Potlej bom pa šla k „Brenceljnu“, k' me je že toko prosil v dinst; menda ima še nekaj favlastih plačevalcev, h katerim me misli na eksekucjon poslat. Jest jim bom že glave c'reht zecala, k' sem za tak kšeft ket nalaš všafana. Če ne bodo votli drgač plačat, bom pa vzela špricovncó sabo, tisto, k' je za krofe; potlej bo pa druga pela. Ne bom se gnila iz mesta, dokler ne bo zadnji krajcar plačan.

Kaj mislite, da bo „Brencelj“ živel do sodnjega dne in da mu boste še le per zadnji rihti plačali? Jest se „Brenceljna“ zato toko am vzamem, k' sva perjatla, pa družga ni nič med nama; Bog obvari, da b' kdo kaj tačga mislil!

NB. Gospod ferboltar so šli v vojsko in kder pridejo nazaj, se bodo spet per Vas oglasil. Adijo za ta cajt!

Razglas,

s katerim se sklicuje nemčurski deželni zbor.

Mi „Brencelj“, Našega rodú prvi, gospodar prazne mošnje in general renegatov in liberaluhov itd., naznamo tu, da se Nam je poljubilo, sklicati Naš zvesti nemčurski deželni zbor, kateri je z renegati nabasan in napolnjen, 19. t. m., to je dan poprej, ko se bodo zbrali tudi kranjski, štajarski, avstrijski, tirolski in drugi deželni zbori. Odprli ga bomo Mi sami s slovesnim čenčanjem in sicer važnosti in resnobi stvari spedobno v posebni sobici kazinske gostilnice.

To s tem naznanjamo s pristavkom, da upamo vse renegate, liberaluhe in nemčurje, kateri so ali niso v družih deželnih zboreh, krog Sebe zbrane videti.

Dano v glavnem mestu inteligencije 10. grabljana.

„Brencelj“ I.,
nemčurski tiran in trinog.

Osebnosti.

Gospod Posanner, c. kr. agitator, je dobil te dni na črnem papirji prav lepo diplomó, po kateri je voljen za častnega meščana nekega precej neznanega kraja Prinesel mu jo je črn mož. Ta čast je doletela znamenitega gospoda vsled njegovega glasovitega izreka: „Rad bi videl papeža na grmadi“.

Gospodu Fladungu, c. k. kočevskemu predstojniku, kateri je na to rekel: „In jaz bi rad grmado pod papežem zažgal“, došlo je od Garibaldi-ja častno pismo, v katerem se mu ponuja stopinja generala v tisti armadi, ki se zbira, da bi Rim napadla. Ponudba bi utegnila gospodu tem bolj vstrezati, ker je le na tem potu mogoče, da bi dobil kedaj priložnost, grmado pod papežem zapaliti. Brez dvoma jo bo sprejel in tako vstregel že davno izrečeni želji. Kočevska mestna banda ga bo bóje spremila do Trsta.

Pogovori.

Jože. Ob bregu reke Rene živijo tedaj tudi renegati.

Jaka. Iz česa to sklepaš?

Jože. Ker ljubljanski Dežmanovci trdijo, da jim za brate ob Reni srce bije.

Tine. Zakaj se neki ljubljanski „Tagblatt“ tako za Pruse poteza?

Tone. Zato, ker ljubljanski Tagblatovci prusko zmago s pojedino praznujejo.

Tine. Zakaj pa taglatovci to zmago s pojedino praznujejo?

Tone. Zato, ker se „Tagblatt“ za Pruse poteza.

Jaka. Kam se bo neki Kljun v deželnem zboru vsedel?

Tone. Brez dvoma tje, kjer je sedel lansko leto.

Jaka. Misliš, da za peč?

Tone. Ne, ampak sedel bo, kakor vsi nemškutarji, na — ušesih.

Jože. Čuje se, da se Francozom v vojski slabo godi.

Tine. Tako je, če se človek konšt. društvu zameri.

Zastavica.

Kakošnih Lukov je v Ljubljani največ?

Mamelukov.

Korajžo!

Se boja plamen vnel srdit,
Francoz na nogah, Prus;
Evropski mir je kaljen cló,
Ves svet že sabljo brus'.

Na tisoče topóv, ljudi
Se v boj krvav vsak dan podí.

Vprašanje le: Kako za nas

Končal se boj bo ljut?

Al' pride nam kdej boljši čas,

Al' bomo cló zasut'?

Kaj neki je počet'?

Koga se zdaj prijet'?

Če zmaga Prus, prevzeten ves,

Nemškutarje na konj',

Že zdaj nemčursk' ošabnosti

Se vpiramo zastonj.

Pod pruskim bičem nočem bit',

Neslanih šem nikdar častit'.

So pusti vsi, premoški zló,

Navajen nisem jih;

Za mene bi nikdar ne b'lo,

K' gospódi nisem tih!

Tedaj ne bodem Prus,

Naj drug si ž njim poskus!

Francoz je jako vljuden rad,

Omikan skoz in skoz;

Veliko let po celem svet

Že svoje šege voz'.

Francoski jezik če li znaš,

Veliko v družbi že veljaš.

Francoz pa vendar jaz ne bom,

Naróda ne tajim;

Če tudi sila kole lom',

Se vraga ne bojim.

Francoska šega mi

Od daleč že smrdí.

Če pa premagal bi nas Lah,

Ki zvit, ko kozji rog,

Bi slabo b'lo za nas zares,

Ne daj mu tega Bog!

Lahón bi nas zatiral zlo,

Vse njemu v žep globok bi šlo.

Kdor kol' je mile Slave sin,

Ne bo nikdar lahón;

Ostal bo vedno domačin,

Domač' poslušal zvon.

Zató Lah nočem bit',

Naróda ne tajit'.

Če treba se bo men borit',

Boril se bom ko vrag

Za národ svoj, za tujca ne,

Le národ mi je drag.

Če klical me bo trombe glas,

Bom vtaknil meč in nož za pas,

Nabil si puško tud od zad,

Me vrag ne bo pregnal;

Ne straš' sovražen me napad,

Se braniti bom znal,

Jaz se nikol' ne vdam —

Kder zraven nisem sam.

„Brencelj“, korajžen fant.

Izgled županom.

V zdajnih časih, ko je jelo primanjkovati poštenih mož zlasti po kmetih, ko je že toliko takih županov, ki se ne zmenijo dosti za gosposko, a tem več za svoje občine, človeku zares srce igra, ako čuje o kakem veljaku, kateri se vedno še drži starega kopita, hlinstva in nemškutarije.

Gospod Obreza, župan na Vrhniki, vam je mož, da malo takih, vreden, da se postavi na javni oder in da ga vsi gledajo ter si ga jemlje v izgled. Že njegova osebnost je kar strašanska, takega bi si človek mislil poveljnika bričev ali oskrbnika grajščin, kakoršni so bili o času, ko je še grajščinstvo in tlaka cvetela, ko so se ljudje še po postavah drli.

Izrejen je mož v najčistejšem nemčurskem duhu, navajen kositi s predstojniki in c. kr. komisarji, s kterimi je skoz in skoz gorek prijatelj in vinski brat. V tej okolici je dorastel in se celó postaral in njegova koža je tako izvrstno nemčurski vstrojena, da se je ne more prijeti slovenska kuga. Tudi je že v deželnem zboru hlače trgal in tlako delal in obžalovati je, da ga je zdajna slovenska večina tako brezozirno iz dvorane pahnila, še prej ko je pokazal rogé.

A Vrhnika vé ceniti njegovo župansko modrost in sposobnost in mu toliko upa, da od njega ne tirja občinskega računa, kajti on ga še menda ni dal, kar je župan. To je lepó! Občina vé, da je pošten, tedaj je ena in ista, ako stori račun vsako leto, ali še le po svoji smrti; tudi mora biti občina vesela, da on blagovoli voditi občinska opravila. Nesramno bi bilo tedaj, ako bi kdo od njega srenjski račun zahteval. Na, takemu predrznežu bi gospod Obreza posvetil!

Tedaj, občine in srenje, volite si nemčurske župane in ne bodite tako sitni, da bi vsako leto račun od njih zahtevali. To je nepotrebno, če je vaš župan nemškutar,

ko gospod Obreza, vse drugo pride od samega sebe in občina je dobro hranjena. Glejte, pod vodstvom gospoda Obreze Vrhnika že mnogo let neprenehoma spi, ne zbudi je ne tabor, ne slovenski ropot in tako bo spala, dokler je ne zbudi angelska tromba na sodni dan. In vse to dobro tekne nji in gospodu Obrezi, kterege trebuh od dne do dne kviško kipi.

Liberaluška armada

na potu v Pariz, da seže v véliko politiko in zasúče osodo Evrope.

Silna prošnja.

Bati se je, da bodo na vipavskem taboru zopet vse točke enoglasno sprejete, to je, da se ne bo nihče oglasil, ki bi se ne strinjal s sklepi. Ni treba nam še enkrat povdarjati, da vsak liberalnih in nemškutar tabore pisano gleda, ker dobimo pri vsakem klofuto, ker nas vedno v nos dregajo.

Da se tedaj važnost vipavskega tabora nekoliko potlači, treba nam je skrbeti, da vrinemo v množico vsaj nekaj takih, kateri bi z žvižganjem svojo nezadovoljnost s sklepi tabora naznanili in nasprotno glasovali. Kogar je tedaj volja, prevzeti to za nas jako važno delo, naj se oglasi pri podpisnem odboru. Če so le trije, štirje, dobro, ker naša lažnjiva mašina naredi iz treh, štirih — 3000 ali 4000. Vse za nemškutarijo!

Odbor za kljubovanje taborstvu

v hiši vredništva „Tagblatta“.

Skrbno vprašanje.

Ko se je po dogodbah na Ježici in na Janjčah začela sodnijska preiskava, so vsaki dan žandarji koga po mestu na Žabjek gnali, vedno se je čulo kaj iz ječe in „Tagblatt“ je prav marljivo pobiral drobtinice in skrbel, da se stvar ni pozabila. Po tem načinu izvedelo je ljudstvo in žlahtniki vjetih vsaki dan kaj novega in nikogar ni skrbelo, kako se godi hudodelnikom, kajti vedelo se je, da so še živi. Ko je eden po preiskavi umrl, se je to tudi brž naznanilo, da se ljudje niso brez potrebe strašili.

Po dogodbah pri Novi vasi, v Celji in Kočevji pa se nič ne sliši o hudodelnikih. Kar na enkrat je vse potihnilo, ko da bi odrezal. In vendar jih je mnogo v deželi, kateri bi radi vedeli, ali so potepuhi živi ali mrtvi, ali kaj se sploh počenja ž njimi. Se morda revčeki tako trpinčijo, da se ne sme slišati? So mar zaprti že v hudih

ječah? Ali ste jih morda ponoči tihoma odpeljali v Gra-diško? Še celó „Tagblatt“, ki je sicer v enakih stvaréh, kakor se je po pretepu s turnarji pokazalo, dobro izveden, ne vé nič o osodi hudodelnikov in tudi žandarji jih ne gonijo po ječah in mestih. Zakaj neki tako skrivno ravnate ž njimi? Ne bojte se, da bi vas kdo grajal, če jih ostro sučete, saj so zaslužili.

„Brencelj“,

skrbni oče liberaluhov.

Telegrama.

Gospod Korel v Blatni vasi.

Ker se bliža sesija deželnega zbora, prosim, pošlji koga v dvorano, kateri naj mi prostor hrani, da mi kdo stola ne zasede.

Cene.

**

Gospod Cene na Dunaji.

Sem preskrbel. Poslal sem tudi enega svojih policajev, da Ti bo sedež pogrel.

Korel.

!!!! Lepa hvala !!!!

Lepa Vam hvala, častiti gospodje komisar Ondraček in Pirc, učitelj, trgovec, gostilničar in apotekar v Jelšanah, da ste tako možko za-me agitirali, da zopet bodem poslanec v poreškem pašiluku. Vaše agitiranje, žalibog! ni ploda doneslo, vendar pa Vam moram biti hvaležen, priporočujoč se za drugi pot. Za Vaše prevelike zasluge, gospod župan Kastelic v Materijah, na potu je iz Dunaja zlati križ s krono.

Za Kastavce pa sem že naročil čebule pri g. Zeisigu Carlevarisu in križe pri gospodu Zvaniču v Kastvi, na ktere jih bomo nabijali in razpinjali.

Ostanem pa

Vaš verni prijatelj

K. pl. Clesius,

Safet-Paša in aspirant na Leopoldov red III. razreda, se vé brez takse, ker denarja mi zmiraj primanjkuje.

V najem se jemlje

kaka koliba ali koča, ktera bi bila pripravna za magistratna opravila. Ker je namreč magistrat zgubil pravdo zoper deželni odbor, bo prisiljen, da plača mu naložene stroške, prodati svoj „rotovž“. Ponudbe naj se pošiljajo izključljivo

zastopništvu propadle firme

Suppan & Comp.

Bralcem!

Razpošiljanje „Brenceljna v koledarjevi obleki“, kateri obsega pet pól (80 strani), se bo začelo v kratkem, in mislim, da ga bo vsak še prej ko pride drugi „Brencelj“, v rokah imel. Le to opomnimo, da se pomazane, raztrgane ali razrezane bukvice ne bodo nazaj jemale. Svesti smo si, da, kdor ga v roke dobí, ga ne bo dal z lepo iz nje. — Konec tekočega leta pride drugi (za 1871. leto) na svitlo.

➔ Prihodnji „Brencelj“ izfrčí 26. t. m.